

Tretia nedel'a adventná C

Lk 3, 10 - 18

15. december 2024

Milé sestry a bratia v Kristovi

Dnešná nedel'a má oddávna prívlastok radostná. Čítame texty, ktoré nám približujú radosť ako „výsledok“ správneho života. Kresťanstvo nehovorí o vonkajškovej radosti z niečoho, ktorá trvá len chvíľu, ale pozýva nás k hlbšej radosti, ktorá je ovocím znovunájdenej sebaúcty, autentického samostatného života. Keď hovoríme o takejto hlbšej, nie prvoplánovej radosti z niečoho, je zrejmé, že taká radosť sa dosahuje ťažko, ona sa nedá vyrobiť. Je výsledkom zápasu, výsledkom života. Nie že nás v jednu chvíľu napadne niečo, v inú zase niečo iné...

Apoštol Pavol našiel radosť v pochopení Kristovho posolstva, v jeho žití. V Liste Filipanom píše: „O nič nebudte ustarostení, radujte sa v Pánovi.“ Pavol sám v tejto radosti stál, Kristus bol pre neho východiskovým bodom novej nádeje - tak pre neho samotného, ako aj pre človeka, pre celé ľudstvo. On sám bol naplnený touto nádejou a preto vedel radosť žiť. To nebola nejaká lacná póza.

Ale aby sme nepredbiehali: Pavol svoje myšlienky zaznamenal až niekoľko desaťročí po Kristovi. My sa ale ešte len pripravujeme na Ježišovo narodenie, na jeho oslavu, ale možno aj na jeho skutočné narodenie v nás, v našom živote. Preto nám cirkev aj dnes pripomína Jeežišovo predchodcu - Jána Krstiteľa.

Na Jána smerovala praktická otázka: čo máme robiť? Čo chceli počuť? Múdrose, niečo čo ich privedie k spokojnosti, čo im umožní trochu sa radosť z života. Ján ich odbavil pomerne „skrátka“. Nedáva im návod, tak ako ani Kristus nedáva výslovný návod čo robiť. Niekedy sa aj my tak pýtame. Povedz čo máme robiť... Touto vetou sa už vopred staviame do role bábk, s ktorou sa bude zvonka manipulovať. To je niečo, čo Kristus ani Ján, ako znalci ľudskej duše určite nechceli.

Ján teda nehovorí čo robiť, ale najprv hovorí o tom, čoho sa máme zbaviť. Hovorí: kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké a s jedlom spravte podobne. V cirkvi sme to bohužiaľ dlho chápali len ako výzvu k charite, na ktorú raz máme náladu, inokedy nie. Možno v zime sme viac ochotní prispieť aj bezdomovcom na zohriatie.

Ale Ján Krstiteľ nám touto vetou pripomína problém aktuálny aj dnes, Pripomína aj nám, a asi oveľa viac nám ako svojim súčasníkom: Nehľadajte pokoj, život, radosť zvonka - vo veciach, vo vonkajších podnetoch. Osobitne dnešný človek dnes žije svoj život zahlušený vecami, zbytočnými podnetmi, zahlušený zbytočnými povrchnými záujmami. Zbytočnými predstavami, ktoré život nepodporujú ale paralyzujú. Veci, ale aj všetko to, čo na nás zvonka vplýva - povrchné televízne diskusie našich privatizérov moci, internetové diskusie, ktoré nás robia čoraz viac konformnými, všetky emócie, ktoré nás len viac a viac uzatvárajú do nás samotných. V konečnom dôsledku si takto zahlcujeme cestu k nášmu ozajstnému životu, k skutočnému životu. Potom si na dôvažok už len pomáhame rôznymi ozdobičkami, čačkami, ktorými hromadíme ďalšie nezmyselné.

A tak nás Ján krstiteľ dnes nevyzýva k väčšej jednorazovej charitatívnej láske voči chudobným - ale skôr nás chce priviesť k nám samotným. Chce nás odhlušiť od toho zbytočného čo nás balí akoby do vákuovej fólie, ktorá nám hatí prístup k tomu ozajstnému, ku skutočnému ja. Ján nás vyzýva, aby sme odhltili priestor pre náš vlastný život, ktorý budeme žiť sami zo seba.

Pre tých, ktorí ešte vládzu ešte druhá časť Jánovej rady. Aj vojaci a mýtnici sa pýtali čo majú robiť oni. Ani tu Ján nechce dať konkrétne pastorálne rady dôstojníkom a pracovníkom daňovej a colnej správy. Skôr ich necháva aby sami hľadali, sami mysleli. Možno si v duchu aj vážil, že sa pýtali. Otázka, pýtanie sa - pokiaľ sú uprimné, ozajstné - sú prvým náznakom toho, že sa človek neuspokoje s konformitou, prispôbením sa davu. Je to malinky krok k tomu, aby sa človek mohol posunúť kamsi ďalej. Väčšina sa ani k tomuto prvému kroku nedostane, alebo pri ňom aj zostane. Tak aby mohla nanovo skíznuť do toho naučeného, zvykového, do toho, čo robia aj ostatní.

Ale toto evanjelium je predovšetkým odkazom na Krista. V diaľke, ako zdroj ozajstnej radosti, v dnešnú nedeľu svieti Kristus. Nový život s Kristom, v jeho slobode, v jeho tvorivosti. Ale to už je namáhavá cesta. Po ktorej by sme mali prejsť my sami. Aj Ján Krstiteľ sa neodhodlal dať na ňu návod, zostáva aj on len v úlohe pánovho Predchodcu. Úloha predchodcov je pomôcť nám spraviť prvý krok, po ktorom sa môžeme, ale aj nemusíme sa vydať na cestu - vydať ďalej za svetom, ktorý je naozaj boží, ktorý posväcuje, môže posvätiť naše životy.

Na radosť nie sú nejaké návody. Ozajstná radosť je jednoduchá, ale zároveň do istej miery aj zložitá. Ved' sa do nej premietajú nielen naše životy, ale aj mechanizmy spoločnosti, v ktorej žijeme. Naša ochota, či neochota kráčať samostatne. Naša ochota či neochota myslieť.

Je ale nádej, že keď budeme kráčať za ozajstným Kristom, keď si dáme tú námahu, niečo z tej ozajstnej radosti nájdeme. K tomu nech nám pomáha aj naša modlitba.